

BALATON PROGRAM

(Vitaanyag)

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ.....	3
I. LEGYEN A BALATON ÖNÁLLÓ FEJLESZTÉSI RÉIGÓ	9
A Balaton Fejlesztési Tanács működésének, összetételének reformja.....	10
A Balaton régió területi ellentmondásainak feloldása.....	11
II. ÖSSZEFOGÁS A FEJLESZTÉSEK FORRÁSAIÉRT.....	12
III. VÉDJÜK A BALATONT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZETÉT	14
IV. A BALATON KORSZERŰ ÉS BIZTONSÁGOS MEGKÖZELÍTÉSÉÉRT	15
Közúti és vasúti közlekedés.....	16
Kerékpáros közlekedés	17
Vizi közlekedés.....	17
Légi közlekedés.....	17
V. A GAZDASÁG FEJLESZTÉSÉÉRT, A FOGLALKOZTATÁSI LEHETŐSÉGEK BŐVÍTÉSÉÉRT.....	18
Balaton vállalkozói övezet létrehozása	21
VI. VÁLJON A BALATON NEMZETKÖZILEG IS VERSENYKÉPES TURISZTIKAI CÉLOPONTTÁ	22
A fejlesztési források felhasználása.....	23
Környezeti feltételek javítása.....	24
A területi egyenlőtlenségek csökkentése és a turisztikai szezon hosszabbítása.....	25
A szezonális mérséklése.....	26
A turisztikai attrakciók, szolgáltatások mennyiségi és minőségi bővítése.....	27
A turisztikai szálláshely-szolgáltatások minőségének fejlesztése.....	34
Balaton marketing.....	36

BALATON PROGRAM

Vitaanyag

Bevezető

A **Balaton és térsége** (Balaton Kiemelt Üdülőkörzet) hazánk európai jelentőségű természeti értéke, amely nemzetgazdasági és kultúrtörténeti szempontból is jelentős. Budapest után a második **leglátogatottabb turisztikai célpont** a külföldiek és első a belföldiek között. Az ország **turisztikai bevételeinek** majd egyharmada itt képződik.

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez napjainkban **179 település** tartozik, közel **275 ezer állandó lakos** él, az üdülőtulajdonosokkal együtt több mint **400 ezer** és nyáron az ide érkező turistákkal időközönként majdnem eléri az **1 milliót** a térségben jelen lévők száma.

Balaton parttal 39 település rendelkezik, így az üdülőtulajdonosok és a turisták is elsősorban ezeken a településeken koncentrálódnak.

A tó és a települések három megyéhez - **Somogy, Veszprém és Zala** - és ennek megfelelően három fejlesztési régióhoz tartoznak annak minden előnyével és hátrányával együtt.

Több mint két évtizedet átölelő statisztikai elemzések, gazdaságszociológiai kutatások eredményei alapján azt lehet megállapítani, hogy a **Balaton és környéke** - az utóbbi évek vitathatatlanul sikeres, elsősorban uniós forrásból történő fejlesztései, a helyi kezdeményezések kormányzati törekvések ellenére - **folyamatosan veszít a súlyából** mind a gazdaság, mind pedig a turizmus területén.

A Magyar Szocialista Párt elismeri, hogy az 1990-es évek második felétől a különböző kormányzati ciklusokban jelentős törekvések történtek – még ha egyenetlenül is – a lassú hanyatlás megállítására, amelyek ugyan mérsékeltek, de nem állították meg.

1990-et követően nem került sor az 1950-1985 között kiépített szociális turisztikai infrastruktúra piaci igényeknek megfelelő átalakítására, szinte **megszűnt a vállalati üdültetés és a szociális turizmus, szűkült a belföldi vendégkör.**

Nem sikerült megállítani a hagyományos **küldő piacainkról érkező vendégek számának csökkenését**, (Németország, Ausztria) és néhány területen szinte teljes elvesztését (Csehország, Szlovákia, Lengyelország).

Létrejött a **Balaton Fejlesztési Tanács**, az 1996-os területfejlesztési törvény módosításával, előterjesztés született a **Balaton Kiemelt Üdülőkörzet 10 éves turizmusfejlesztési programjára**, megalakult a Regionális Idegenforgalmi Bizottság, majd a Magyar Turizmus Rt. (Zrt.) szervezeteként a térség marketingjét végző **Regionális Marketing Igazgatóság**, viszont nem történt meg a balatoni turisztikai infrastruktúra konszolidálása.

2000-től **törvény** rendelkezik a **Balaton területrendezési tervéről**, és a **területrendezés szabályairól**, amelyet azóta is többször módosítottak.

Létrejött a Balatoni Fejlesztési Tanács mellett a **Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség**. **Kormányhatározat születt a Balaton védelme, fejlesztése érdekében rövidtávú (2003-2004) és középtávú (2004-2009) feladatokat rögzítve**. A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Kht. (Kft.) elkészítette a **Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hosszú távú területfejlesztési koncepcióját (2007-2020)** amelynek helyzetelemző, megalapozó anyagát 2007-ben, a fejlesztési dokumentumot teljes egészében pedig 2009-ben fogadta el a Balatoni Fejlesztési Tanács. A koncepció mellett az érintett területfejlesztési statisztikai régiókéval együtt elkészült a **Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Fejlesztési Programja és Részletes Fejlesztési Terve** az Új Magyarország Fejlesztési Terv 2013-ig szóló programozási időszakára.

A **hosszú távú területfejlesztési koncepció** kormány elé terjesztésére, és elfogadására azonban nem került sor.

Az uniós források felhasználására **Balatoni Zászlóshajó Program** készült, amelynek megvalósítását – a minden település számára elérhető pályázatokon túl – kizárólag a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet települései számára kiírt, a **balatoni turizmus fejlesztésére vonatkozó pályázatok és az e célra elkülönített források jelentették** a Közép, a Dél és a Nyugat-dunántúli Regionális Operatív Programokban.

A **Regionális Operatív Programok** területi forrásallokációjának módja (a források 70%-a az állandó lakosság, 30%-a a tényleges vendégforgalom arányában került beszámításra) összességében eleve versenyképtelen helyzetbe hozta a nagy vendégforgalommal, viszont kis számú állandó lakossal rendelkező balatoni pályázókat.

Számos **civil szerveződés**, társulás alakult helyi kezdeményezésre, amelyek mind-mind pótolhatatlan szerepet töltenek be a tó és környékének életében (**Balatoni Önkormányzati Szövetség, Nők a Balatonért Egyesület, Balatoni Gazdasági Fórum, Balatoni Közlekedési Szövetség** előkészítése, stb.) és az utóbbi időkből (2005-) jelentőségét tekintve ki kell emelni, a **Turisztikai Desztináció Menedzsment** szervezetek és a **Balatoni Regionális TDM Szövetség** megalakulását (2011. november).

Bár napjainkban kis mértékben növekszik a **vendégek száma** - különösen a **belföldi vendégeké** - de csökken a **tartózkodási idő**, a turizmusra szakosodott **vállalkozások száma**, és csökkennek a **bevételek** is. Viszont nő a **munkanélküliség**, a jól képzett fiatalok **elvándorlása**, s mindezt felerősíti a gazdasági válság és a kormány hibás válságkezelése.

A **vitaanyag** azokra a politikai hangsúlyokra és kiemelten támogatandó fejlesztési célokra tesz javaslatot, amelyek megjelölik a Balatonnal kapcsolatos teendőket annak érdekében, hogy az évtizedek óta tartó hanyatlás megállítható legyen.

Célja, hogy a Balaton és térsége

- **korszerű, biztonságos lakó és munkakörnyezetet, vonzó üdülési lehetőségeket** kínáljon a szezonon túl is
- **egyedi sajátosságaira épülő minőségi szolgáltatásaival Magyarország és Európa versenyképes turisztikai célpontjává váljon.**

Ennek érdekében összehangolt és a kormány által elfogadott intézkedésekre van szükség, amelyek garantálják, hogy a **Balaton Kiemelt Üdülőkörzet**

- **önálló fejlesztési és programozási régióvá válhasson**
- biztosítják a **források hatékony felhasználását**
- a **természeti, ökológiai rendszer védelmét**
- a **régió megközelíthetőségének javítását**
- a **gazdaság, a turizmus, a szolgáltatások helyi adottságoknak megfelelő egymást erősítő fejlesztését.**

Az MSZP megerősíti, hogy a **Balaton térség fejlesztési koncepciójának** a térségi szereplők - szakmai, tudományos műhelyek, önkormányzatok, civil szervezetek, helyi társulások, közösségek - fejlesztési igényeire és az e célra létrehozott **testületek, kormányzati szervek együttműködésére kell épülnie**, hiszen alig van még olyan térség Magyarországon, amely ennyire kidolgozott, szakmailag és tudományosan megalapozott, a helyi szereplők tapasztalataira épített (és általuk megerősített) különböző szintekre és ágazatokra kialakított koncepcióval rendelkezik, mint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet.

Legátfogóbb dokumentumait a vitaanyag készítése során is felhasználtuk kiemelve az alábbiakat:

- a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hosszú távú területfejlesztési koncepciója 2007-2020. Helyzetelemzés (Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Kht. – 2007)
- a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hosszú távú területfejlesztési koncepció 2020-ig (Balatoni Integrációs és Közhasznú Nonprofit Kft. – 2009)
- A Balaton Turisztikai Vállalkozási Övezet létrehozása (GKI Gazdaságkutató Rt. - 2006)

I.

LEGYEN A BALATON ÖNÁLLÓ FEJLESZTÉSI RÉGIÓ!

Az erős **balatoni identitás**, a **társadalmi aktivitás** a jelenleginél erősebb szerepet kell kapjon a térség fejlesztésében. Ennek megfelelően kell **átalakítani a regionális intézményrendszert**, a **döntési mechanizmusokat**. Az **átalakítás** alapvető célja, hogy a **Balaton és térsége** **mielőbb önálló fejlesztési és programozási régióvá válhasson**. Ennek érdekében szükséges a **regionális intézményrendszer és döntéshozatali mechanizmusok, hatáskörök átalakítása**.

- Az intézményrendszernek alkalmasnak kell lennie arra, hogy megjelenítse a **balatoni önkormányzatok, vállalkozók, civil és szakmai szervezetek, valamint az állam összefogását, közös érdekeltségét**, amelynek biztosítania kell az egységes akarat és cselekvés érvényre jutását. **Meg kell szüntetni a felesleges átfedéseket**, és valamennyi érdekelt fél bevonásával olyan **struktúrát kell kialakítani**, amely biztosítja a helyi javaslatok, vélemények, tapasztalatok rendszerszerű becsatornázását.
- A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hosszú távú **fejlesztési programja a tó és környezetének védelmében, a települések fejlesztési tervein** alapuljon. A Balaton Fejlesztési Tanács által elfogadott programot a kormány elé kell terjeszteni, elfogadása után pedig **kormányhatározat** tartalmazza - határidővel és felelősökkel - a különböző ágazati, térségi és helyi feladatokat.
- A Balatonnal összefüggő kormányzati feladatok koordinálására a különböző tárcák vezetőiből álló **Balatoni Tárcaközi Bizottságot** kell létrehozni, amelynek tagja a **Balaton Fejlesztési Tanács elnöke** is. A Balaton térségével kapcsolatos programok végrehajtásáról a **kormányt évente**, a **Balaton Fejlesztési Tanácsot** pedig év közben is **rendszeresen** tájékoztatnia kell.

A Balaton Fejlesztési Tanács működésének, összetételének reformja

Célja, hogy megfeleljen a térségben a települési önkormányzatok, járások és az érintett három megye, valamint a gazdasági szereplők, a vállalkozások és a civil szféra **együttműködési igényeinek**. A helyi ismeretekből, tapasztalatokból fakadó szakmai és tudományos elemzéseken alapuló tervezésnek, a döntések előkészítésének, a döntéshozatalnak és a végrehajtás ellenőrzésének (fejlesztési monitoring).

- Fejleszteni kell a **térségi együttműködés rendszerét**, a Balaton Fejlesztési Tanács **bizottsági struktúráját**, meg kell erősíteni **munkaszervezetét** és a térség „tudásbázisát” a **Baltoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft-t**.
- A Balaton Fejlesztési Tanácsnak meghatározó szerepet kell kapnia a Balatont és térségét érintő kormányzati döntések kialakításában és végrehajtásában. Szükségesnek tartjuk, hogy a Balaton Fejlesztési Tanács **érdemi feladat** és **hatáskörrel** rendelkezzen. Feladatainak ellátásához az éves állami költségvetésben kell forrásokat tervezni, de ezen túl a térségi szereplők hozzájárulásai, az önkormányzatok és a gazdaság szereplőinek a részvétele is szükséges a fejlesztések megvalósításához.
- **Javasoljuk**, hogy a települések által beszedett **idegenforgalmi adóhoz adott kormányzati támogatás** egészét vagy egy részét minden évben a **Balaton Fejlesztési Tanács** kapja és a **Baltoni Regionális Turisztikai Desztináció Menedzsment Szövetséggel** egyeztetve, az MT Zrt. Baltoni Regionális Marketing irodájának koordinálásával közösen döntsön a felhasználásáról.

A Balaton régió területi ellentmondásainak feloldása

A 179 településből álló Balaton Kiemelt Üdülőkörzet lehatárolása sok szempontból esetleges. A Balatontól távolabb eső települések esetében felül kell vizsgálni az üdülőkörzethez való tartozás feltételrendszerét és indokoltságát.

A járások kialakulásával összhangban ezért **módosítani kell a területi lehatárolását, a Balaton Fejlesztési Tanács és a Balatoni Önkormányzati Szövetség javaslata alapján - a 2000. évi Balaton törvényt**, hogy a Balaton és térsége az alsó középszintű államigazgatás területi beosztásával megegyezzen és alkalmas legyen az **európai szintű uniós tervezésre és a fejlesztések befogadására**. A tó és a táj érzékenységet védő, az egyedülálló turisztikai értékeket, a fenntartható fejlesztés követelményeit beépítő tervek kidolgozására és megvalósítására.

II.

ÖSSZEFOGÁS A FEJLESZTÉSEK FORRÁSAIÉRT!

A Balaton Fejlesztési Tanács feladatainak ellátásához és a Balaton, valamint a térség fejlesztéséhez szükséges forrásokat

- állami költségvetésből
  - európai uniós támogatásokból
  - önkormányzati
  - vállalkozói és befektetői forrásokból kell biztosítani.
-
- Az **egyes tárcák** legyenek felelősek azért, hogy a Balaton és a térség fejlesztésére vonatkozó ágazat-specifikus feladataik ellátásához szükséges fejlesztési forrásokat az éves költségvetésükben külön szerepeltessék és elkülönítve kezeljék mind a tervezés, mind pedig a végrehajtás során.

  - Az európai uniós támogatásoknál **kezdeményezzük**, hogy a 2014 és a 2020 közötti időszakban a **Balaton és a térség fejlesztésére elkülönített források álljanak rendelkezésre**. Ezen túl szükséges a térség gazdasági szereplőinek összefogása, hozzájárulása, az önkormányzatok és a civil szféra együttműködése mind a források előteremtése mind pedig a felhasználás során.

- Az **Országgyűlés** **alkosson törvényt** arról, hogy az önkormányzatok által beszedett **idegenforgalmi adót és az ahhoz kapott állami támogatást** - elsőként a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén - csak turisztikai célokra fordíthassák. Az önkormányzatok szintjén képződő idegenforgalmi adó és az ahhoz adott állami támogatás felhasználásában **meghatározó szerepet** kell kapnia a helyi, a térségi és a regionális Turisztikai Desztináció Menedzsment szervezetekkel lefolytatott **egyeztetéseknek**.
- A **Balaton Fejlesztési Tanácsnak** a térség fejlesztését célzó hazai és európai uniós források tervezésében, a döntés előkészítésben **jogszabályok által garantált szerepet kell kapnia**. **Kezdeményezzük**, hogy a régióban tervezett kiemelkedő és meghatározó gazdasági, turisztikai, társadalmi, természet és környezetvédelmi fejlesztésekről szóló döntések – a helyi, megyei és kormányzati képviselők részvételével - kerüljenek a **Tanács hatáskörébe**.

III.

VÉDJÜK A BALATONT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZETÉT!

A Balaton és térségének helyzetét, az itt élők életminőségét mindenkor a tó környezeti, ökológiai állapota határozza meg elsősorban, amelybe éppúgy beletartozik a benne lévő vízmennyiség és vízszint, mint ahogy a tó vízminősége és élő világának helyzete. A klímaváltozás hatásait figyelembe véve el kell készíteni a **tó hosszú távú vízgazdálkodási stratégiáját**.

- **A Balaton védelme legyen minden fejlesztés kiemelt célja:** a környezeti elemek - kiemelten a felszíni és a felszín alatti vizek - védelme, természet közeli területek, élőhelyek hálózatos rendszerének visszaállítása, valamint a **megújuló energiaforrások felhasználása, arányának növelése**
- A Balaton parti és a háttér-településeken biztosítani kell a **korszerű szennyvízkezelést és tisztítást**, a hálózat karbantartását és modern technológiák alkalmazásával történő fejlesztését
- A folyamatban lévő vagy hiányzó **környezetvédelmi rehabilitáció** elvégzését
- Elengedhetetlen a **strandok és a kikötők tervszerű kotrása** és az iszap elhelyezésére szolgáló, a vízi élőhelyeket nem veszélyeztető **zagykazetták** kialakítása
- Érvényt kell szerezni a **vízpart rehabilitációs programnak**, fel kell végre számolni az engedély nélküli betöltéseket és bejárókat
- A Balatoni Halászati Zrt-t tevékenységével elsősorban a **tó természetes halfaunájának védelmét és a horgászat feltételeinek a javítását** szolgálja

IV.

A BALATON KORSZERŰ ÉS BIZTONSÁGOS MEGKÖZELÍTÉSÉÉRT!

A hazai és az európai uniós források felhasználásánál a **2014-2020 közötti időszakban** kiemelt szerepet kell kapjon a régió megközelíthetőségének javítása

- a vasúti, a közúti személyszállítás, tömegközlekedés minőségének javítása
- a közlekedési infrastruktúra regionális rendszerének megteremtése, az integrált belső közlekedési hálózatok fejlesztése a Balatoni Közlekedési Szövetség programja alapján.

Támogatjuk, hogy a közösségi közlekedési feladatok megoldásában és a hálózati rendszerek összefogásában meghatározó szerepe legyen a **Balatoni Regionális Közlekedési Szövetségnek**.

Feladata a térségben élők, dolgozók, valamint az ide érkező vendégek közlekedési igényeinek a kielégítése - menetrendek, szolgáltatások összehangolása, tarifarendszer, utas-tájékoztatás - korszerű informatikai eszközök alkalmazásával. A térségbe érkező turisták helyi közlekedésének megszervezése, a közlekedést érintő fejlesztések kezdeményezése, a végrehajtás figyelemmel kísérése, tapasztalatok összesítése.

Közúti és vasúti közlekedés

Elengedhetetlen a **vasúti és a közúti tömegközlekedés korszerűsítése és összehangolása**, valamint a forgalom nagyságához igazodó személyszállítási eszközök és menetrendek.

- Mielőbb korszerűsíteni kell a **8-as számú főutat**, valamint a **84-es számú utat** (hosszútávon az M8-és M9-es autópálya megépítését) és a **Balatonhoz vezető összekötő utakat**.
- Be kell fejezni a **710-es számú gyorsforgalmi út hiányzó (M7-eshez csatlakozó) szakaszát**.
- A közúti közlekedési infrastruktúra távlati fejlesztésénél elengedhetetlen a **környező országok autópályáihoz történő csatlakozások biztosítása**.
- Fejleszteni kell a part menti településeket **elkerülő szakaszokat**, valamint a háttér-településekkel **összekötő úthálózatokat**.
- A **vasúti közlekedésben** kiemelt feladat **az északi part villamosítása**
  - az utazási és a fogadási feltételek fejlesztése, korszerűsítése - legalább a szezonban reggel és este IC vonatok Budapest és a Balaton között - kulturált vasúti kerékpárszállítás feltételeinek biztosítása
  - meg kell kezdeni a balatoni körvasút (nosztalgia-vasút) megvalósítását.

Kerékpáros közlekedés

- A rendelkezésre álló forrásokat nem csak az új kerékpárutak építésére, hanem a **balatoni kerékpárút szabvány szerinti szélesítésére, valamint karbantartására és felújítására** kell fordítani
- A háttértelepülésektől bevezető, **hivatásforgalmi és turisztikai célú kerékpárutak**, pihenők, bringaparkok építését kiemelt feladatnak kell tekinteni a 2014 és a 2020 közötti időszakban.

Vízi közlekedés

- A **Balatoni Közlekedési Szövetségnek** része legyen a **vízi közlekedés** is
- A vízi közlekedés irányítására, biztonságos lebonyolítására vonatkozó feltételeken kell elsősorban javítani: kikötői jelző és szabályozó berendezések felújítása, mederviszonyokat tükröző alaptérképek karbantartása, vízimentés biztosítása stb.
- Meg kell vizsgálni a **2. balatoni komp** (Badacsony-Fonyód) elindításának feltételeit.

Légi közlekedés

- A régió légi úton történő elérhetőségét a sármelléki **Hévíz-Balaton Airport** biztosítja
- A **Siófok-Kiliti** reptér csak a szükséges fejlesztések után tud külső gépeket fogadni, amelynek fejlesztését elsősorban magántőke bevonásával kell támogatni
- Meg kell vizsgálni - közép és hosszútávon - a Veszprém-Szentkirályszabadja repülőtér fejlesztésének indokoltságát és feltételeit.

V.

A GAZDASÁG FEJLESZTÉSÉÉRT, A FOGLALKOZTATÁSI LEHETŐSÉGEK BŐVÍTÉSÉÉRT!

Az állandó lakosok foglalkoztatása - különösen az **egész éves foglalkoztatás** - **nem oldható meg csak a turisztikai ágazatban.**

Ehhez a **gazdaság egészének a megújítása** szükséges. Támogatni kell - önkormányzati és kormányzati eszközökkel is - a **foglalkoztatást, új munkahelyek teremtését** - és a régió versenyképességének növelésével összhangban a **vállalkozások jövedelmezőségét.**

Elsősorban a **régió egyedi, természetföldrajzi, táji adottságainak figyelembevételével** a hagyományos gazdasági ágazatokra - **mezőgazdaság, szőlészet, borászat**, turisztikai szolgáltatások, helyi termékek - de kiemelt figyelemmel az új, magas hozzáadott értéket előállító gazdasági tevékenységek: **elektronika, infokommunikáció, egészségipar, biogazdaság, környezetvédelem** és a szolgáltatások minőségi fejlesztésére.

Fejleszteni kell a **települések szolgáltatói hálózatát** annak érdekében, hogy ne csupán vonzó turisztikai célpont legyen a Balaton és térsége, hanem vonzó lakóhely is egész évben.

A Balaton jövedelem termelésének meghatározó részét a turizmus adja a turisztikai és a turisztikai vállalkozásokhoz kapcsolódó szolgáltatások révén. Ezért célszerű a gazdasági tevékenységek fejlesztése során a turizmushoz köthető kapcsolódások, együttműködési rendszerek nagyobb mértékű kihasználása.

Elengedhetetlen a mezőgazdasági, a borászati, a hal-vad és erdőgazdasági vállalkozások versenyképességének javítása a termékek feldolgozottságának és a helyi piacokon való értékesítésének ösztönzése.

Az alábbi területeket kiemelten kell kezelni

- Szőlészet, borászat
- Gyümölcstermesztés (hagyományos fajták újbóli elterjesztésének ösztönzése)
- Fűszernövények, gyógynövények
- Biogazdálkodás
- Nádgazdálkodás
- Parkosítás, zöld felületek növelése, kertépítés, faiskolák létesítése

Támogatjuk a hagyományos mesterségek, a kézművesipar felélesztését, egyedi, „márkázott” Balaton termékek előállítását, marketingjét és értékesítését.

Ki kell alakítani a balatoni ajándéktárgyak, helyi termékek minősítésének és értékesítésének rendszerét. Balatoni hungarikumok, a balatoni termékvédjegy kialakítása növeli az értékesítés esélyét, ezáltal bevételt és munkahelyeket teremt.

Vállalkozások modernizálása, a vállalkozói infrastruktúra fejlesztése

- **Együttműködés** erősítése a vállalatok között (klaszterek, beszállító rendszerek) a **termelés értékesítés** és az **innováció** területén és az együttműködés kiépítése a meglévő innovációs kapacitásokkal, **kutató-fejlesztő intézetekkel, felsőoktatási intézményekkel.**
- **Inkubátorházak** létrehozása, környezetbarát technológiák, korszerű ismeretek (informatika, nyelvtudás), általános gazdasági tanácsadás.
- A balatoni vállalkozások kooperációs képességének javítása érdekében ösztönözni kell a **Balatoni Gazdasági Fórum** működésének megújítását.

Információs társadalom infrastrukturális feltételeinek megteremtése

- **Szélessávú** informatikai hálózat fejlesztése
- Önkormányzati szolgáltatások **elektronikus ügykezelése, ügyintézés** fejlesztése
- **Közösségi célú** internet, WIFI használat hozzáféréseinek bővítése, okostelefon alkalmazások kiterjesztése

Balaton vállalkozói övezet létrehozása

A **Balaton és térségében** a turizmus, mint interszektorális ágazat fejlesztése **összhangban van a vállalkozói övezet létrehozásának célrendszerével**: befektetés ösztönzés, foglalkoztatás bővítés, versenyképesség javítás, infrastruktúra fejlesztés, stb.

- A térség **jövedelemtermelő képességének javítása** – a célzott és a természeti, történelmi értékeken alapuló fenntartható fejlesztések mellett igényli **külön a térségre vonatkozó ösztönzési rendszer** kidolgozását. Mivel különleges gazdasági övezet létrehozására nincs lehetőség (ezt az európai unió szabályozása sem engedi) meg kell vizsgálni a **vállalkozói övezet létrehozásának és működtetésének lehetőségét**.
- Ennek keretében kell kidolgozni, hogy milyen, a vállalkozások jövedelmezőségét és a munkahelyteremtést segítő **helyi és kormányzati eszközök**, kedvezmények biztosíthatók (pl. társasági adó kedvezmény, munkahelyteremtést, foglalkoztatást segítő vagy éppen a programszervezést támogató kedvezmények).

VI.

VÁLJON A BALATON NEMZETKÖZILEG IS VERSENYKÉPES TURISZTIKAI CÉLPONTTÁ!

A régióban meghatározó szerepe van a turizmusnak. A turizmus fejlesztése csak a táj és a természet védelmével, a környezeti feltételek javításával együtt lehet eredményes.

Fő céljai:

- a Balaton fenntartható fejlesztése,
- a turizmusból származó bevételek számottevő növelése,
- a foglalkoztatottsági lehetőségek bővítése (az időszakos és az állandó munkanélküliség csökkentése).

Megvalósításuk **együtt segíti** a régió versenyképességének és népességmegtartó erejének javítását.

A célok elérésének eszközei:

- a fejlesztési források növelése, hatékony felhasználása
- a környezeti feltételek javítása
- a területi egyenlőtlenségek csökkentése
- a szezonális radikális mérséklése

- a turisztikai attrakciók, szolgáltatások mennyiségi és minőségi bővítése
- a turisztikai szálláshely-szolgáltatások minőségének fejlesztése
- Balaton marketing

A fejlesztési források felhasználása

A fejlesztések forrásait a **Balaton és térsége fejlesztésére elkülönített hazai és európai uniós (regionális és ágazati) forrásokból, programokból célszerű biztosítani.**

- A fejlesztéseknél előnyt kell élvezzen az **egyedi térségi adottságokra épülő vonzerőfejlesztés és a szolgáltatások fejlesztése**, amelyek célja, hogy **növekedjen a turisztikai szezon hossza**, a turista forgalom terjedjen ki a parttól távolabb eső településekre is, a kínálat pedig **egyedi sajátosságokra épülő és nemzetközileg is versenyképes** legyen
- A balatoni turizmus fejlesztése nem épülhet korosztályi szempontból sem csak egy célcsoport igényeire. A tó kiváló adottságokkal rendelkezik - különösen a déli parton - a **családi és a gyermeküdültetésre**, de ugyanúgy meg kell felelni a **szépkorúak, a fiatalok, a középkorúak sajátos igényeinek**, és az ehhez megfelelő kínálatot kell megteremteni a különböző helyszíneken

A turizmus céljára elkülönített európai uniós forrásokat elsősorban

- **A szolgáltatások fejlesztésére, a fogadóképesség javítására** (pl. meglévő szállodák komfortfokozatának emelése, téliesítés, kerékpáros, lovas, víziturizmus szolgáltatásainak fejlesztése), a magán szállás-férőhelyek korszerűsítésére
- **Kiemelt projektekre**, amelyek képesek egy fejlesztésen belül is több célnak megfelelni: településkép megőrzése, megújítása, a szolgáltatások fejlesztése, pl. a Tihanyi legenda vagy a Balaton-part ékköve program Balatonfüreden, Hévíz, Zalakaros nemzetközi gyógyhelyek egészségturisztikai fejlesztései, stb.
- **Történelmi, kulturális, vallási, természeti** kiemelkedő vonzerőfejlesztés
- A táj és a természeti adottságok alapján történő **településfejlesztés, hagyományok ápolása, balatoni termékek előállítása** - a bor és a gasztronómia, kézművesipar fejlesztése, lovas turizmus stb. – fejlesztéseire kell fordítani

A környezeti feltételek javítása

- A tó vízének **mennyiségi és minőségi stabilitása** a környezet védelme
- A **környezetbarát megközelíthetőség** javítása a tömegközlekedés színvonalának emelése
- **Tiszta települési környezet**, rendezett településkép – infrastrukturális hiányosságok megszüntetése (belső úthálózat, közvilágítás, stb.)

- **Közbiztonság, vízbiztonság**
- **Egészségügyi ellátások** színvonalának emelése, sürgősségi ellátás biztosítása
- **Higiénés** szolgáltatások
- Pontos közúti **turista információs rendszerek**, kerékpár és turista utak kijelölése – összekötése a kiemelkedő látnivalókkal
- Magas színvonalú **lakossági szolgáltatások**

A területi egyenlőtlenségek csökkentése és a turisztikai szezon hosszabbítása

A szezonhosszabbítás és a területi egyenlőtlenségek csökkentése a

- családi turizmus
- szépkorúak pihenése, üdültetése
- vitorlás, horgász, kerékpáros, lovas, természetjáró aktív turizmus
- programturizmus - kulturális fesztiválok, zenei, gasztro, borfesztiválok és egyéb rendezvények
- kongresszusi turizmus
- egészségturizmus
- ifjúsági turizmus
- ökoturizmus

fejlesztésével, lehetőségeinek célzott kihasználásával érhető el, amelyeknél fontos, hogy a fejlesztés és a működtetés úgy történjen, hogy azok **hatásaikban egymást erősítsék** és ne gyengítsék.

Az anyagi források hatékony felhasználása a koncentrációt indokolja, ugyanakkor a területi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében szükséges a **fejlesztések, vonzerők**, helyi adottságok által kínált lehetőségek **széles körű kihasználása** a fejlesztendő területek sokszínűségéhez igazodva

- **programturizmus** – **kulturális fesztiválok**, zenei, gasztro, borfesztiválok és egyéb rendezvények
- **geológiai** bemutatóhelyek, értékmentő és értékőrző természetbarát helyszínek kialakítása
- **vitorturizmus, horgászat**, természetjárás, kerékpáros, lovas, öko-turizmus, bemutatóhelyek, kalandparkok
- **egészségturizmus**, egészségipar.

A szezonális mérséklése

A Balaton kihasználatlan turisztikai lehetőségeinek a legjelentősebb magyarázata a rendkívül rövid, sőt egyre rövidebb főszezonon időszakokban keresendő. Ezért kiemelten kell kezelni a **szezon hosszabbítására koncentráló fejlesztéseket**, amelyek lehetőséget adnak egyedi sajátosságokra épülő igényes és színvonalas szolgáltatások igénybevételére az **őszi-tavaszi-téli** időszakban is, valamint főszezonban kedvezőtlen időjárás esetén is biztosítanak programot a vendégeknek.

A gazdagabb kínálattal növelik a **vendégek átlagos tartózkodási idejét** és az ebből származó bevételeket. Javítják az **állandó lakosok** életkörülményeit, a szolgáltatásokat, kulturális és szórakozási lehetőségeket.

A turisztikai attrakciók, szolgáltatások mennyiségi és minőségi bővítése

Strandok

- **egységes minőségi normák** szerinti fejlesztése, vízparti és vízi szolgáltatások - pl. vízi kalandpark, korszerű vízi sporteszköz kölcsönzők
- **családbarát** jelleg erősítése – játszóterek, animáció, gyermekfoglalkoztató, gyermek megőrzők létrehozása
- a vízi sport lehetőségei mellett a családi pihenést nem zavaró, elkülönített területen lévő strandröplabda, foci, **szabadtéri játékok helyszíneinek** megteremtése.

A **szabad strandolás** lehetőségét – arra kijelölt területeken – célszerű fenntartani a megfelelő higiénés és biztonsági feltételek mellett.

Téli időszakban megfelelő biztonsági, higiénés és a sporteszközök kölcsönzését biztosító feltételek mellett a **befagyott Balaton** sportolási lehetőségeinek kihasználása (jégkori, fakutyázás, korcsolyázás esetleg jégvitorlázás).

Vízi sportok

A Balaton hazánkban a **vitórlázás fellegvára**, mind a sportcélú mind pedig a kedvtelésből történő vitórlázást tekintve. Halaszthatatlan a **túravitórlázás** infrastrukturális feltételeinek javítása.

- A meglévő **kikötők** szolgáltatásainak fejlesztése és **újak létesítése** a szezon meghosszabbítása és a fizetőképes kereslet kielégítése érdekében. A kis vitórlások számára sólyázási lehetőséget kell teremteni, ahol a **kishajókat** térítésmentesen vízre lehet tenni (ez részben megoldaná az illegális kikötők problémáját is)
- Ki kell építeni a **windsurf** és a **windkite**, illetve az elektromos motorral üzemelő **vízisípályák** infrastruktúráját is azokon a vízfelületeken, ahol lehetséges

Horgászat

A tóban és a tavon elsősorban a **horgászat** és az **élményhalászat** (pl. a hagyományokat bemutató gardahalászat) **feltételeinek megteremtése**, valamint az ökológiai és környezetkímélő halászati módszerek népszerűsítése.

- Meg kell teremteni a horgász-vendégek számára az **e célra szakosodott kiszolgáló létesítményeket, infrastruktúrát, szolgáltatásokat**, a környezetvédelmi, biztonsági és egészségügyi szempontból is megfelelő **legális kikötőket és parti horgászhelyeket**. Meg kell szüntetni a horgászok és Balatoni Halászati Zrt. közötti ellentéteket
- **Rendezett feltételeket és viszonyokat** (jogszabályi és infrastrukturális) kell teremtetni a **horgászok** számára, amelyek alkalmas arra, hogy belföldi és külföldi vendégek egyaránt a kor színvonalának megfelelően hódolhassanak szenvedélyüknek

Rendezvények, programturizmus

- Az eddig bevált színvonalas **rendezvények körének bővítése**, amelyhez nélkülözhetetlen a jobb koordináció, együttműködés a települések között és a turisztikai szolgáltatókkal
- **Európa-Kulturális Tava** arculat kialakítása az itt élő művészek és műtermek bekapcsolásával, kiállítások szervezésével, köztéri lehetőségek kihasználásával, szabadtéri rendezvényhelyszínek és az ehhez szükséges infrastruktúrális feltételek biztosításával
- A **bor, gasztronómia, látványhelyszínek, bemutatóhelyek, falunapok** kínálta lehetőségek kihasználása

Sportrendezvények

A tó és a térsége különösen alkalmas kisebb és nagyobb sportrendezvények szervezésére. Ezen a területen komoly lehetőségek vannak a méltán népszerű **hazai és nemzetközi vitorlásversenyek**, vagy például a **Balaton átúszás** mellett.

- Először hazai, majd nemzetközivé váló **kerékpáros és lovas versenyek, golfbajnokság, nyílt vízi úszó versenyek, maratoni futás, természetjáró, tájékozódó versenyek, horgászbajnokságok, hideg teleken a jeges sportok komoly lehetőséget jelentenek** pl. az évenkénti **Balaton kupa** elnyerésére a különböző sportágakban. Meg kell vizsgálni az evezős versenyek (pl. a regatta) elterjesztésének lehetőségét
- Újra kell gondolni a **Balaton Ring** megépítését, amennyiben a nemzetközi tapasztalatok, a szakmai vélemények és az üzleti számítások is indokolják

Konferencia turizmus - üzleti turizmus

- A turizmus bevételein túl bővíti a térség **gazdasági és kulturális** kapcsolatait. Különösen alkalmas a **szezon meghosszabbítására**, de azon túl is lehetőségeket biztosít a forgalom fenntartására a **visszatérő vendégek** megnyerésére

Falusi turizmus

- **Agro, öko-turizmus, hagyományok ápolása és bemutatása** elsősorban a tó közeli háttér településeken, amelyek lehetővé teszik a helyi életmód megismertetését, a hagyományok, ételek, italok, termékek bemutatását, a természet, a táj, a kulturális történelmi örökség megismerését. Bemutatóhelyek, látványhelyszínek fejlesztése, falunapok, hagyományápoló rendezvények, folklór programok stb.
- Meg kell vizsgálni a háttértelepüléseken lévő **kihasználatlan falusi ingatlanok** hasznosításának lehetőségeit is - hazai és külföldi vendégkör részére - az életkornak megfelelő szolgáltatásokkal

Természetjárás, természetvédelmi területek, ökoturizmus

- **Bemutatóhelyek** fejlesztése, a tó és a térség hal vad állományának, növényvilágának bemutatása, a térségre jellemző életmód, mesterségek, hagyományok, háziállatok, helyi termékek bemutatása összehangolva a **Balaton-felvidéki Nemzeti Park látogató-területeinek** fejlesztésével
- **Turistaösvények, jelzések** karbantartása, **pihenőhelyek higiénés feltételek** biztosítása – **kilátók** és a környezetükben lévő pihenőhelyek felújítása

- a **Kis-Balaton** egyedi madár és növényvilágának bemutatása, s az ehhez szükséges infrastruktúra fejlesztése

Kerékpáros turizmus

Az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő **sportolási és közlekedési lehetőség alkalmas a szezon hosszabbítására** is az alábbi feltételek megvalósításával

- **kerékpárutak felújítása**, karbantartási rendszerének kidolgozása
- a balatoni kerékpárutat és a háttértelepüléseket, valamint a kiemelkedő turisztikai vonzerőket összekötő **kerékpárutak megépítése**
- „**kerékpárosbarát**” szolgáltatások, turisztikai vonzerők közelében lévő **pihenőhelyek** kialakítása
- megfelelő **kerékpáros térképek, jelzőtáblák**, kiemelten kezelve a **nemzetközi és az országos kerékpárhálózatokhoz** való kapcsolódást.

Bor és gasztronómia

A bor és a gasztronómia **egyedi és sajátos élményt** jelent az ide látogatóknak.

- Borhetek, borkóstolók, **bor és gasztronómiai rendezvények, látványhelyszínek**, bor-utak, kulturális rendezvények összekapcsolása, egymáshoz kapcsolódó kínálati elemenként történő értékesítése, kiemelkedő **borászok és borászatok** megismertetése.

Kulturális, történelmi, vallási örökségturizmus

- **Kulturális, történelmi, vallási örökséget** bemutató **tematikus utak** kialakítása, jelzése és **együttes piacra vitele** (pl. várak, kastélyok útja, templomok, vallási műemlékek útja), a Balaton környéki műtermek, múzeumok, kiállítóhelyek tematikus összekapcsolása és a helyszínekhez kötődő rendezvények szervezése, amely nem igényel jelentős anyagi befektetést, de új, korszerű turisztikai termék megjelenését eredményezheti.

Lovaglás

- Az egymással **összekapcsolt túraútvonalak** kialakítása - a bor, a gasztronómia, történelmi, kulturális értékek bemutatásával - fizetőképes, **hosszú tartózkodási idejű** vendégkör megnyerését teszi lehetővé. Pihenőhelyek kialakítása, megfelelő szálláshelyek, lovasversenyek, bemutatók rendezése és az arra alkalmas helyszínek létrehozása pl. Zánkán és Szántódpusztán.

Golf

- Az utóbbi időben kiváló minőségű **golfpályák** épültek a térségben. A „**csomagban történő értékesítés**”, a piacra vitel **különleges marketing eszközök** alkalmazását igényli.

A gyógy és egészségturizmus fejlesztése

- A hagyományos gyógyturizmus mellett - fürdőhelyek, szanatóriumok, gyógyszállók - amely elsősorban a gyógyvízre épül, ki kell, hogy terjedjen a **rekreációra és a gyógyvíz nyújtotta lehetőségeket kibővítő** korszerű, színvonalas orvosi kezelésre, ellátásra. Ebben kiemelten kell kezelni az **egészségmegőrzést**, ezen belül a **wellnesst, medical wellnesst**
- A **természetes gyógy tényezőket** kihasználva szükséges a **szolgáltatások fejlesztése** elsősorban az arra alkalmas szállodákban, valamint az e célra kialakított **egészségügyi centrumokban**. A szezon meghosszabbítására és az egész éves kereslet fenntartására valamint a foglalkoztatási lehetőségek bővítésére kiválóan alkalmas
- 2013 szeptemberétől lép életbe az Európai Unió területén a 2011 februárjában törvénybe foglalt határokon átnyúló **egészségügyi szolgáltatások liberalizációja**. Ennek megfelelően kell kialakítani a Balaton térségében található **gyógyhelyeken a szükséges feltételrendszert**, amelynek jelentős hatása lehet a vendégek és a vendégéjszakák, a bevételek növekedésére, valamint új munkahelyek teremtésére.

A turisztikai szálláshely-szolgáltatások minőségének fejlesztése

Az utóbbi időben a szállodai férőhelyek területén történt a legnagyobb mennyiségi növekedés. A jelenlegi piaci körülmények között további bővítésük állami költségvetési vagy európai uniós forrásokból történő támogatással nem indokolt. A **minőségi szolgáltatások fejlesztése**, a kihasználatlan kapacitások kiaknázása viszont elengedhetetlen a kereskedelmi szálláshely szolgáltatás szinte valamennyi területén:

- **szállodák téliesítése**, de legalább az átmeneti tavaszi, őszi időszakban a temperálás lehetőségének kiépítése energiatakarékos, környezetbarát technológiák alkalmazásával
- szállodai szolgáltatások **kínálatának bővítése, minőségi fejlesztése** (sport, szórakozás, programszervezés, animáció)
- a személyzet **képzettségének, nyelvtudásának** növelése
- a **vendéglátás minőségének, színvonalának, választékának** javítása, helyi gasztronómiai különlegességek és az egészséges étkezés előtérbe állítása
- a szállodákra elfogadott nemzeti védjegy **minősítési rendszer** (Hotelstars Union) egységes követelményeinek széles körű elterjesztése
- a **Calypso Program kiterjesztése** - az Európai Bizottság szociálturisztikai kezdeményezése
- az egykor üdülőként funkcionáló – jelenleg állami tulajdonban lévő – **használaton kívüli épületek hasznosítása** - használatba adás, bérlet, kedvezményes értékesítés, közhasznú célra történő igénybevétel, stb.

- az **ifjúsági, a senior és a szociálturizmus** fogadási feltételeit a sajátosságoknak megfelelő vonzerő és szolgáltatásfejlesztésekkel kell javítani
- **panziók, magánszálláshelyek** folyamatos karbantartása, szolgáltatásai fejlesztése
- **Zánka** további fejlesztése európai uniós **kiemelt projektként**
- **öko, lovas, természetjáró, vallási, nyelvi, tematikus, stb. táborok** szervezése, amelynek célja a térséghez kötődő hagyományok bemutatása, ismeretterjesztés **élménylánc** kialakításával és segítségével, a térséghez való kötődés erősítése az ifjúkori élmények alapján a külföldi és magyar diákok körében
- a **kempingek korszerűsítésére**, fejlesztése. Vizes blokkok, higiénés szolgáltatások, sportolási lehetőségek, animáció, valamint a **lakókocsival érkezők** sajátos igényeinek megfelelő infrastruktúra több területen történő kialakítására (áram, vízvételzési lehetőség, parkolóhely). Építési engedélyt nem igénylő **mobilházak** telepítése a kempingezéshez eszközökkel nem rendelkezők fogadása érdekében.

Balaton marketing

A Balaton Fejlesztési Tanács és a Balatoni Regionális TDM Szövetség legyen a „gazdája” a Balaton és térsége turizmusának.

- Segíteni és támogatni kell a helyi szinten létrejövő turisztikai desztináció menedzsmenteket és regionális szervezetüket a **Balatoni Regionális TDM Szövetséget**, amelynek egyik legfontosabb célja a **Balaton ismertségének növelése, arculatának javítása – Balaton-brand – megteremtése.**
- A Balaton régió **egyedi sajátosságain alapuló turisztikai kínálatát** az ország marketing keretein belül is kiemelten kell kezelni és piacra vinni.
- A **Balaton Regionális Marketing Igazgatóság** a Balatoni Fejlesztési Tanács és a Turisztikai Desztináció Menedzsment Szövetséggel egyeztetve végezze a munkáját a Magyar Turizmus Zrt. által kialakított keretek között.
- A **nemzetközi piacon** az egyedi sajátosságokat érvényesítve, de **egységesen, versenyképes élménylánccá szervezve** kell a Balatont megjeleníteni és elsősorban a szomszédos országok, valamint Csehország, Oroszország, Lengyelország és Németország utazói számára vonzóvá tenni.
- A **belföldi piacra irányuló** marketing során a kínálat térségi, egyedi ajánlatait szükséges hangsúlyozni az évszakok adottságainak és a **célcsoportok** korosztályi sajátosságainak megfelelően.

Mindez alapfeltétele annak, hogy a Balaton régió újra vonzó úti céllá váljon mind a hazai, mind pedig a külföldi turisták körében.